

Article del cardenal Joseph Ratzinger

“Deixar obrar a Déu”. Article del cardenal Joseph Ratzinger sobre sant Josepmaria Escrivà. (“L'Osservatore Romano”, 6-X-2002). El cardenal Ratzinger, futur papa Benet XVI i llavors prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, escriu sobre l'esperit que va difondre sant Josepmaria Escrivà i la seva personalitat de fundador.

10/03/2006

Sempre m'ha cridat l'atenció el sentit que Josepmaria Escrivà donava al nom *Opus Dei*; una interpretació que podríem anomenar biogràfica i que permet entendre al fundador en la seva fisonomia espiritual. Escrivà sabia que havia de fundar quelcom, i a la vegada estava convençut que “allò” no era obra seva; ell no havia inventat res: senzillament el Senyor s'havia servit d'ell i, en conseqüència, allò no era la seva obra, sinó l'Obra de Déu. Ell era només un instrument a través del qual Déu havia actuat.

En considerar aquesta actitud em venen al cap les paraules del Senyor recollides a l'evangelí de Sant Joan 5,17: “El meu Pare fins ara treballa i jo també treballo”. Són paraules pronunciades per Jesús en el transcurs d'una discussió amb alguns especialistes de la religió que no volien reconèixer que Déu pot treballar en el dia de dissabte. Un debat encara obert i actual, en certa

manera, entre els homes —també cristians— dels nostres temps.

Alguns pensen que Déu, després de la creació, s'ha desentès i ja no mostra gens d'interès pels nostres assumptes de cada dia. Segons aquesta manera de pensar, Déu no podria intervenir en el teixit de la nostra vida quotidiana; però les paraules de Jesucrist ens indiquen el contrari. Un home obert a la presència de Déu s'adona que Déu obra sempre i que també avui actua; per això hem de deixar que entri i facilitar que pugui obrar en nosaltres. És així com neixen les coses que obren futur i renoven la humanitat.

Tot això ens ajuda a comprendre millor per què Josepmaria Escrivà no es considerava “fundador” de res, i perquè es veia a si mateix només com un home que vol fer la voluntat de Déu, secundar l'obra de Déu. En aquest sentit, constitueix per a mi un missatge de gran importància el

teocentrisme d'Escrivà de Balaguer: està en coherència amb les paraules de Jesús aquesta confiança en què Déu no s'ha retirat del món, perquè està actuant constantment; i en què a nosaltres només ens correspon posar-nos a la seva disposició, estar a l'aguait, sent capaços de correspondre a la seva crida. És un missatge que ajuda també a superar allò que pot considerar-se com la gran temptació del nostre temps: la pretensió de pensar que després del big bang, Déu s'ha retirat de la història. L'acció de Déu no "ha parat" en el moment del big bang, sinó que continua al llarg dels temps, tant en el món de la naturalesa com en el dels homes.

El fundador de l'Obra deia: jo no he inventat res; és un Altre qui ho ha fet tot; jo he procurat estar disponible i servir-lo com a instrument. El mot i tota la realitat que anomenem Opus Dei està profundament connectada

amb la vida interior del Fundador, que malgrat intenta ser molt discret en aquest punt, dona a entendre que va romandre en diàleg constant, en contacte real amb Aquell que ens ha creat i obra per nosaltres i amb nosaltres. Sobre Moisès es diu en el llibre de l'Èxode (33,11) que Déu parlava amb ell “cara a cara, com un amic parla amb un amic”. Crec que, tot i que el vel de la discreció amaga alguns petits senyals, hi ha fonament suficient per poder aplicar molt bé a Josepmaria Escrivà allò de “parlar com un amic parla amb el seu amic”, que obre les portes del món per a que pugui fer-se present, obrar i transformar-ho tot.

En aquesta perspectiva s'entén millor què significa santedat i vocació universal a la santedat. Coneixent una mica la història dels sants i que en els processos de canonització es busca la virtut “heroica” podem tenir, quasi inevitablement, un

concepte equivocacat de la santedat perquè acostumem a pensar: “això no és per a mi”; “jo no em sento capaç de practicar virtuts heroiques”; “és un ideal massa alt per a mi”. En aquell cas la santedat estaria reservada per a alguns “gegants” dels quals veiem les seves imatges als altars i que són molt diferents de nosaltres, normals pecadors. Aquesta seria una idea totalment equivocada de la santedat, una concepció errònia que ha estat corregida — i això em sembla un punt central— precisament per Josepmaria Escrivà.

Virtut heroica no vol dir que el sant sigui una mena de “gimnasta” de la santedat, que realitza uns exercicis inassequibles per a les persones normals. Vol dir, al contrari, que en la vida d’un home es revela la presència de Déu, i queda més patent tot el que l’home no és capaç de fer per si mateix. Potser, en el fons, es tracta d’una qüestió semàntica,

perquè l'adjectiu "heroic" ha estat amb freqüència mal interpretat.

Virtut heroica no significa exactament que un fa coses grans per si mateix, sinó que en la seva vida apareixen realitats que no ha fet ell mateix, perquè ell només ha estat disponible per deixar que Déu actués. Amb altres paraules, ser sant no és altra cosa que parlar amb Déu com un amic parla amb l'amic. Això és la santedat.

Ser sant no comporta ser superior als altres; al contrari, el sant pot ser molt dèbil, i comptar amb nombrosos errors en la seva vida. La santedat és el contacte profund amb Déu: és fer-se amic de Déu, deixar obrar a l'Altre, l'Únic que pot fer realment que aquest món sigui bo i feliç. Quan Josepmaria Escrivà parla que tots els homes estem cridats a ser sants, em sembla que en el fons s'està referint a la seva experiència personal, perquè mai va fer per si mateix coses

increïbles sinó que es va limitar a deixar obrar a Déu. És per això que ha nascut una gran renovació, una força de bé en el món, encara que restin presents totes les debilitats humanes.

Veritablement tots som capaços, tots estem cridats a obrir-nos a aquesta amistat amb Déu, a no deixar-nos de les seves mans, a no cansar-nos de tornar i retornar al Senyor parlant amb Ell com es parla amb un amic, amb la certesa de que el Senyor és el vertader amic de tots, també de tots els que no són capaços de fer per si mateixos coses grans.

Per tot això he comprès millor la fisonomia de l'Opus Dei: el fort lligam que hi ha entre una absoluta fidelitat a la gran tradició de l'Església, a la seva fe, amb una sorprenent simplicitat, i l'obertura incondicionada a tots els desafiaments d'aquest món, sigui a

l'àmbit acadèmic, al del treball ordinari, a l'economia, etc. Aquell que té aquesta vinculació amb Déu, que manté un col·loqui ininterromput amb Ell, pot atrevir-se a respondre a nous desafiaments, i no té por; perquè qui està en les mans de Déu, cau sempre en les mans de Déu. És així com desapareix la por i neix la valentia de respondre als reptes del món d'avui.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/article-del-
cardenal-joseph-ratzinger/](https://opusdei.org/ca/article/article-del-cardenal-joseph-ratzinger/) (05/04/2025)